

มาตรการฟื้นฟูลูกหนี้ที่มีกิจการขนาดเล็กภายใต้กฎหมายล้มละลาย

นายชัยณรงค์ เหลืองวิทย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-866-7

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**REHABILITATION MEASURES FOR
SMALL BUSINESS DETORS UNDER BANKRUPTCY LAW**

Mr. Chainarong Luengvilai

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in Law
Department of law
Faculty of law
Chulalongkorn University
Academic Year 1999
ISBN 974-333-866-7**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มาตรการฟื้นฟูลูกหนี้ที่มีกิจการขนาดเล็กภายใต้กฎหมายล้มละลาย
โดย นายชัยณรงค์ เหลืองวิลัย
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรุธา วัฒนชะชีวะกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ไกรสร บารมีอวยชัย

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

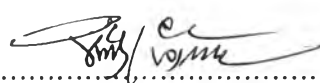

..... คณะบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โฉมวิไลกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรุธา วัฒนชะชีวะกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ไกรสร บารมีอวยชัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ศักดิ์ กอแสงเรือง)

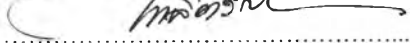
ชัยณรงค์ เหลืองวิไล : มาตรการฟื้นฟูลูกหนี้ที่มีกิจการขนาดเล็กภายใต้กฎหมายล้มละลาย
[REHABILITATION MEASURES FOR SMALL BUSINESS DEBTORS UNDER BANKRUPTCY
LAW] อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. มุรธา วัฒนะชีวะกุล , อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อ. ไกรสร บารมีอวยชัย :
195 หน้า ISBN 974-333-866-7

พระราชบัญญัติล้มละลายไทยว่าด้วยกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในปัจจุบันบัญญัติขึ้นเพื่อให้
ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ประสบปัญหาทางการเงิน หรือมีภาระหนี้สินล้นพ้นตัวได้มีโอกาสพ้นจากภาระหนี้สินทั้ง
หลาย กระบวนการฟื้นฟูกิจการที่มีเพียงรูปแบบเดียวแต่บังคับใช้กับกิจการทุกขนาดเช่นนี้ไม่อาจเอื้ออำนวย และ
ยังเป็นอุปสรรคต่อการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้กิจการขนาดเล็กซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวและแตกต่างจากกิจการขนาด
ใหญ่มาก ประกอบกับกระบวนการฟื้นฟูกิจการภายใต้กฎหมายล้มละลายไทยนั้นส่วนใหญ่เป็นกระบวนการเพื่อ
ลูกหนี้กิจการขนาดใหญ่ การฟื้นฟูกิจการภายใต้กระบวนการเดียวกันในขณะที่ลูกหนี้มีความแตกต่างกันอย่างมาก
เช่นนี้จะก่อให้เกิดปัญหาและไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการฟื้นฟูกิจการ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวความคิด และหลักการเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ และ
มุ่งเน้นการศึกษากฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็กของประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อการวิเคราะห์แนวคิดและ
กระบวนการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก และนำมาเป็นแนวทางในการบัญญัติกระบวนการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็กภายใต้
กฎหมายล้มละลายไทย โดยมุ่งประหยัดเวลา และภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก แต่ยังคงไว้
ซึ่งการให้ความคุ้มครองบรรดาเจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียในคดี และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม อันจะทำให้
ลูกหนี้ที่ประกอบกิจการขนาดเล็กได้รับโอกาสฟื้นฟูกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นภายใต้กฎหมายล้ม
ละลายไทย

ดังนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเสนอแนวทางในการบัญญัติกระบวนการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก ดังนี้

1. เสนอแนวทางในการกำหนดคุณสมบัติลูกหนี้กิจการขนาดเล็กที่จะขอรับการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก
2. กำหนดหลักเกณฑ์ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก
3. กำหนดหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้สำหรับการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก
4. เสนอแนวทางเกี่ยวกับเงื่อนไขเวลาการเสนอรายงานการเปิดเผยข้อมูล และแผนฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก
5. เสนอแนวทางในการสร้างกระบวนการที่มีความยืดหยุ่น ในการจัดทำรายงานการเปิดเผยข้อมูล
และแผนฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก
6. กำหนดหลักเกณฑ์ในการกำหนดผู้จัดทำแผน และผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการ ในกระบวนการฟื้นฟู
กิจการขนาดเล็ก
7. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก
8. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการให้ความช่วยเหลือและควบคุม
ให้กระบวนการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็กมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ภาควิชา.....นิติศาสตร์.....ลายมือชื่อนิติ.....

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2542.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

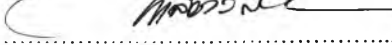
CHAINARONG LUENGVILAI : REHABILITATION MEASURES FOR
SMALL BUSINESS DEBTORS UNDER BANKRUPTCY LAW.
THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. MURATHA
WATTANACHEVAKHUN, THESIS COADVISOR : PROF. KRAISORN
BARAMEEAUYCHAI ; 195 PP. ISBN 974-333-866-7

Reorganization under Thai Bankruptcy Act is fundamentally initiated or provided for business debtors who experienced or are confronting financial distress or insolvency in order to assist them to overcome the state of becoming bankruptcy. While supposed to be a framework for business reorganization of virtually every size of enterprises , the Reorganization law, nevertheless, does not in many instance serve the needs of small business rehabilitation. This is a consequence that small business have their own characteristics different from large enterprises and the Reorganization under Thai Bankruptcy Act contains a number of procedures that were designed for large cases. Trying to make the same set of rules apply to vastly different business enterprises has created problems and inefficiencies.

The research aims at investigating the legal concept and the reorganization processes of the reorganization law. The small business rehabilitation law of Chapter 11, Bankruptcy Code is especially discussed. The study designates the fast track in small business rehabilitation under Thai Bankruptcy Act in order to reduce the cost, delay and protect interests of creditors and other parties and interests of justice. The thesis thus discusses and proposes means or methods enhancing Reorganization under Thai Bankruptcy Act more efficiently in regard to small business, that is, to create a separate track to serve small business rehabilitation faster.

Therefore, the author proposes the suggestions as follow ;

1. Proposes the means to defines the term of "small business debtors" enter in to small business rehabilitation.
2. Specify the priority rights of small business debtors to file the case.
3. Specify the rules for the set up of creditor committees for small business rehabilitation cases.
4. Proposes the means of deadlines for disclosure statement and plan filling and confirmation.
5. Proposes the means of flexible rules for disclosure statement and plan.
6. Specify the priority rights of the small business debtors to file the plan and operate the rehabilitation plan.
7. Specify the duties of Debtor-in-possession.
8. Specify the powers and duties of Bankruptcy Administrators in order to both help and monitor small business debtor.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์.....ลายมือชื่อนิติศ.....

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2542.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ผู้ที่ยกย่องส่งเสริมสนับสนุน และเป็นกำลังใจในด้านการศึกษาของผู้เขียนด้วยดีตลอดมา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลง ได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์มูรธา วัฒนะชีวะกุล และท่านอาจารย์ไกรสร บารมีอวชชัย ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้เขียนเสมอในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โฆวิไลกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ และรับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ศักดิ์ กอแสงเรือง ที่กรุณาให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะในการเสนอวิทยานิพนธ์ และกรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดิพันธุ์ เชื้อบุญชัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการนำเสนอวิทยานิพนธ์ และกรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณบรรดาเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ทุกท่านที่ให้บริการการค้นคว้าข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา รวมถึงเจ้าหน้าที่ทุกท่านในคณะนิติศาสตร์ที่ยินดีตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับระเบียบการศึกษาต่างๆที่มหาวิทยาลัยกำหนดด้วยดีตลอดมา

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณธวัช โพธิ์เจริญ ผู้อำนวยการฝ่ายหนี้สินและหลักทรัพย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ภัทร ธนกิจ จำกัด (มหาชน) ที่กรุณาให้การสนับสนุนการศึกษาในระหว่างที่ผู้เขียนเป็นพนักงานของฝ่ายหนี้สินและหลักทรัพย์ของบริษัทแห่งนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณบรรดาสมาชิกทุกคนในฝ่ายหนี้สินและหลักทรัพย์ที่ให้คอยกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือแบ่งเบาภาระหน้าที่การงานของผู้เขียนด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ภัทร ธนกิจ จำกัด (มหาชน) ที่สนับสนุน และให้โอกาสในการศึกษาแก่ผู้เขียนในขณะที่เป็นพนักงานบริษัทแห่งนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณที่ๆ ในครอบครัวของผู้เขียนทุกคนที่คอยเป็นห่วงและให้กำลังใจด้วยดีเสมอ ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณวีระพงษ์ หลิวสกุล ผู้ที่คอยช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีมาโดยตลอด

ผู้เขียนขอขอบใจคุณไพฑูรย์ มหาพัฒนาภรณ์ เพื่อนที่ดีที่สุดที่คอยให้กำลังใจ และสนับสนุนข้อมูลในการค้นคว้าแก่ผู้เขียนด้วยดีเสมอมา แม้ว่าจะมีการะหน้าที่ในการศึกษาต่ออยู่ต่างประเทศก็ตาม

ผู้เขียนขอขอบใจพี่น้องชุมนุมวอลเลย์บอล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทุกท่านที่คอยให้กำลังใจผู้เขียนด้วยดีตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทนำ.....	1
บทที่ 1 วิวัฒนาการแนวคิดกฎหมายล้มละลาย.....	8
1.1 วิวัฒนาการแนวคิดกฎหมายล้มละลาย.....	9
1.1.1 แนวคิดกฎหมายล้มละลายยุคแรก.....	10
1.1.2 แนวคิดกฎหมายล้มละลายยุคสอง.....	12
1.1.3 แนวคิดกฎหมายล้มละลายยุคสาม.....	16
1.2 ทฤษฎีการปลดภาระหนี้ล้มละลาย	20
1.2.1 ทฤษฎีการให้ความร่วมมือของลูกหนี้.....	20
1.2.2 ทฤษฎีอรรถประโยชน์ต่อสังคมของลูกหนี้	21
1.2.3 ทฤษฎีความเมตตาและปัญหาทางศีลธรรม.....	22
1.2.4 ทฤษฎีระบบการให้สินเชื่อกมากเกินไป.....	23
1.2.5 ทฤษฎีการจำกัดความรับผิดชอบและประสิทธิภาพของระบบ เศรษฐกิจ.....	24
บทที่2 กิจการขนาดเล็ก : แนวคิดกฎหมายฟื้นฟูกิจการ.....	29
2.1 ความหมายของกิจการขนาดเล็ก.....	30

(ช)

	หน้า
2.2 ความสำคัญของกิจการขนาดเล็ก.....	31
2.2.1 ความจำเป็นต้องคงไว้ซึ่งการแข่งขันในระบบธุรกิจ.....	31
2.2.2 แหล่งกำเนิดกิจการขนาดใหญ่ในอนาคต.....	31
2.2.3 กลไกสนับสนุนที่สำคัญต่อกิจการขนาดใหญ่.....	32
2.2.4 แหล่งรองรับแรงงานและแก้ปัญหาภาวะว่างงาน.....	32
2.2.5 ช่วยให้เกิดการประหยัดการลงทุน.....	33
2.2.6 กลไกที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจท้องถิ่น.....	33
2.3 ลักษณะกิจการขนาดเล็ก.....	33
2.4 ความสำเร็จของกิจการขนาดเล็ก.....	34
2.4.1 ความแตกต่างของสินค้าและบริการ.....	35
2.4.2 ความรวดเร็วในการตอบสนองความต้องการตลาด.....	37
2.4.3 กลยุทธ์ความสำเร็จเฉพาะกาล.....	37
2.4.4 ตลาดเฉพาะเจาะจง.....	38
2.5 ข้อเปรียบเทียบระหว่างกิจการขนาดเล็กกับกิจการขนาดใหญ่.....	38
2.6 ประเภทการประกอบการของกิจการขนาดเล็ก.....	39
2.6.1 ธุรกิจการผลิต.....	39
2.6.2 ธุรกิจการจำหน่ายสินค้า.....	40
2.6.3 ธุรกิจการให้บริการ.....	40
2.7 กิจการขนาดเล็กในประเทศไทย.....	41
2.8 อุปสรรคและปัญหาของกิจการขนาดเล็กในอนาคต.....	44
2.9 แนวคิดกฎหมายฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก.....	46
บทที่ 3 กฎหมายฟื้นฟูกิจการขนาดเล็กในต่างประเทศ.....	49
กฎหมายฟื้นฟูกิจการขนาดเล็กประเทศสหรัฐอเมริกา.....	49
3.1 คุณสมบัติของลูกหนี้กิจการขนาดเล็ก.....	51

(ฉ)

	หน้า
3.2 การเริ่มกระบวนการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก.....	54
3.2.1 การยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการภายใต้กิจการขนาดเล็ก.....	56
3.2.2 ผลของการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ.....	56
3.3 การดำเนินการภายใต้แผนฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก.....	63
3.3.1 อำนวยการจัดการกิจการและทรัพย์สิน.....	63
3.3.2 สิทธิและหน้าที่ของลูกหนี้ผู้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการ.....	63
3.4 คณะกรรมการเจ้าหนี้.....	75
3.5 การพิสูจน์หนี้และการขอรับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการ.....	77
3.6 แผนฟื้นฟูกิจการ.....	80
3.6.1 ผู้มีสิทธิเสนอแผนฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก.....	80
3.6.2 ข้อกำหนด(เนื้อหา) ในแผนฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก.....	82
3.7 การจัดลำดับชั้นสิทธิเรียกร้อง.....	85
3.8 รายงานการเปิดเผยข้อมูล.....	93
3.9 การลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ.....	98
3.10 การเข้าสู่บทบัญญัติอื่นเพื่อการชำระหนี้.....	107
3.11 บทสรุปกระบวนการเฉพาะของกฎหมายฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก.....	111
บทที่ 4 ข้อพิจารณากฎหมายฟื้นฟูกิจการขนาดเล็กในประเทศไทย.....	119
4.1 โอกาสในการแก้ไขปัญหาทางการเงินของกิจการขนาดเล็ก.....	119
4.2 อุปสรรคของกฎหมายฟื้นฟูกิจการไทยต่อลูกหนี้กิจการขนาดเล็ก.....	126
4.2.1 การจำกัดคุณสมบัติของลูกหนี้ผู้เข้ารับการฟื้นฟูกิจการ...	127
4.2.2 กระบวนการฟื้นฟูกิจการมีความซับซ้อน เสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากเกินไป.....	128
4.3 ข้อพิจารณากฎหมายฟื้นฟูกิจการขนาดเล็กในประเทศไทย.....	131
4.3.1 คุณสมบัติของลูกหนี้กิจการขนาดเล็ก.....	133

(ญ)

	หน้า
4.3.2	การเริ่มกระบวนการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก..... 138
4.3.3	คณะกรรมการเข้าหนี้..... 140
4.3.4	เงื่อนไขเวลาการเสนอรายงานการเปิดเผยข้อมูล และ แผนฟื้นฟูกิจการ..... 143
4.3.5	ความยืดหยุ่นสำหรับรายงานการเปิดเผยข้อมูลและ แผนฟื้นฟูกิจการ..... 150
4.3.6	การจัดตั้งผู้ทำแผน และผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการ ขนาดเล็ก..... 157
4.3.7	การกำหนดหน้าที่เพิ่มเติมสำหรับลูกหนี้ผู้บริหาร แผนฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก..... 161
4.3.8	การกำหนดหน้าที่เพิ่มเติมสำหรับทริสตีในการควบคุม ตรวจสอบลูกหนี้กิจการขนาดเล็ก..... 164
บทที่ 5	บทสรุป..... 168
	ข้อเสนอเกี่ยวกับบทบัญญัติกระบวนการฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก..... 171
5.1	การกำหนดคุณสมบัติของลูกหนี้กิจการขนาดเล็ก..... 171
5.2	สิทธิในการร้องขอฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก..... 172
5.3	คณะกรรมการเข้าหนี้..... 173
5.4	เงื่อนไขเวลาการเสนอรายงานการเปิดเผยข้อมูล และ แผนฟื้นฟูกิจการ.... 174
5.5	การสร้างความยืดหยุ่นในรายงานการเปิดเผยข้อมูลและ แผนฟื้นฟู กิจการ..... 175
5.6	การจัดตั้งผู้ทำแผน และผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการขนาดเล็ก..... 176
5.7	การกำหนดภาระหน้าที่ให้กับลูกหนี้ผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการ และ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์..... 177

(๑)

	หน้า
5.8 การกำหนดภาระหน้าที่ในการเป็นที่ปรึกษาและตรวจสอบควบคุม ลูกหนี้ให้กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์.....	178
รายการอ้างอิง.....	179
ภาคผนวก.....	182
ประวัติผู้เขียน.....	195